

Amulett.

1. Messingringen med muskif + 'bl. Gikbringer er vel sannsynligvis av de "elektriske" gikbringer som noen svindlere lurte inn på folk. De ble overtalt i aviser og desuten solgt av omstørfunde handlere og kvakkosalvere. Husker en som i det vide og brede la ut om fremstillingen av hvordan så ringen var blitt gjort "elektrisk". En annen viste frem et stykke magnetisk som han fortalte var "himmelsk jern" (magnet). Med dette gjorde han sine ringe elektriske. Jeg har hørt om folk som gladelig betalte 20-30 ja opp til 50 kr. for ringene. - Vedk. som hadde det "himmelske jern" fikk jeg lyst til å vise meg jernet som jeg skulle så var almindelig magnetisk som han hadde sløst så det var avrundet.
2. Ringen av kobber og sine skulle også hjelpe mot gikt. I berøringssplaten mellom metallene skulle den oppstå elektrisk strøm som så virket helbredende på gikten. - Ved kontakt av forskjellige metaller i væske oppstår det en elektrisk spenning, men i ringen ble den neppe noen.
3. Ringen ~~er~~ sikkert også mot bl. a. gikt. Alle de her nevnte gjenstander kunde man nemlig forsterke ved å legge i eddik, når de ble "soake". - I det hele tatt opererte man meget med slike amuletter. Disse skulle være sammensatt av 2 metaller eller forskjellige stoffer. - Husker noen som gikk med kvakkalver og en mynt i et lite glass, dette bar man

helst i en sin om halsen under blærne.
 4. De to ovale plater, til å bæree om halsen,
 er av samme type som foran nevnt. Ved
 at fæten ble fuktet av eddike oppstod der
 en spenningsforskjell mellom platerne. Denne
 spenningsforskjell hadde man helbredt
 giktten. —

Man hadde i det hele tatt stor tro på elek-
 trisk strøm som helbredende overfor mange
 sykdommer. Særlig var det gikt som man
 ble bra igjen av, men også andre sykdommer
 like til tbc. — Jeg var vel 7-8 år da en ungdom
 i nabolaget anskaffet sig et elektriserapparat.
 Det gikk med salmiakspiritus og utviklet
 såpass elektrisk strøm at man ved full
 styrke ikke blott å holde i begge håndtak
 i apparatet. Håndtakene kunne skiftes ut
 med skiver — som klett med filt. Disse
 ble forsiktig ført over det syke sted. Jeg
 husker at mange besøkte mannen for å
 få elektrisk behandling, og han var hos
 syke med apparatet.

5. Styrkebeltet ble i min barndom omtrent
 i aviser og ukkeblad. Noen var som beskrevet,
 andre var der sykebeholdere i og mange fikk
 blærne i delagt når syren rant ut. Disse
 belter ble sterkt oppskrekket. De helbredet
 mange sykdommer og ga «bapt manddom»
 igjen. Det var firmener i Oslo og utlandet,
 som førte dem. Men så sent som i 20-arene
 husker jeg å ha sett dem omtrent. — Jeg
 husker folk som var netfor etter sykdom
 som bar slike belter — også folk med tbc.
 Ved å lete i gamle ukkeblad skuede man
 finne frem til hvem som førte disse belter.

(reklamer)

Jeg husker specielt en begyng^{ing} av en mann med et slitt belte. Fra beltet er der beqvnt skæler som ga ham brefter.

6. Man brukte ogsaa ringe fløttet av metall i hæder - helst 2 forsk. metaller, de vandlege var kobber^(messing) og tin. Disse ringe var av forskjellige størrelse. Man bar dem på forskjellige steder på kroppen. I badstue så jeg i min ungdom en mann som hadde en slik ring rundt livet. Han prøvde å være blitt hvitt gulten efter at han beqvste å bruke denne ring.

Ellers brukte man mange ting med gulten. Det kraftigste middelet skulle være ravnkjeder som man bar om halsen - ja, bare man hadde et ravnbykke på sig hjalp det. Ravn måtte ikke være innfattet, men bare løst i lommen eller i en tråd.

En gang så jeg et kjede satt sammen av frukter. Jeg kjente ikke hestehastangen dengang, men frukten var sikkert frøene av denne. - Dette kjede ble lært til andre for det var kraftig! - I samme slags frukter kunde man ogsaa gå løse med i lommen.

At frukten var hestehastange var sikkert da jeg i voksen alder har sett noen slike hos en mann så sent som i 30-ene.

Man kunde ogsaa gå med en rå potet i lommen. Når man gikk med ringe på sig måtte man ikke ha andre metaller på sig, som kniver eller nåler. Gulbringer kunde man ogsaa ha av sig for de hindret - suget kraften av ringen.

Jonöfster ble ogsaa satt sammen i kjeder eller båret løse. De helbredet eller høst gikt og andre sykdommer korte. De var

4
meget gjeldne og ble tilleggt stor kraft.
Disse sjonöter driver med havbjörnnene fra
tropisk Amerika. — De kunde også holde
"fæstskap" med av. Rav-likeså.

Fra gammelt av har man hatt beviinger,
hele eller sammensatte. De ble requeit for å
helbrude gikt. Slike ringe som var av kvalross
eller alu, ble også brukte som trylle-
ringe, og ble hørt heimeelig.

Mot gikt brukte man også ringe flettet
av dypesener eller dypesener og metallhåder
av sølv, tinn eller kobber. Slike ringe har
jeg i min ungdom både sett og hørt om.

I det hele har de vært meget mystikk,
med ringe. Man kunde legge en ring på
et sykt sted og drisse det utede ut gjennom
ringene ved besvargelsen. Slike besvarging
kaldes freundelis, rünning og de som driver
med slikt kaldes freundelis, rünkaller
eller runkjerringe.

En besvargelse, jeg selv har vært vidne til
var en mann som hadde "out" i senna
i hant. En kone, "shar sanna" hos ham.
Det skjedde ved at hun laget en ring av
sennegrass (*Carex vesicaria*), som hun la
sin hant på vedk. Med en kniv skar hun
tre ganger over endene av gresset som hun
holdt i hånden. Over gang hun skar spurte
hun vedk. hva hun skar og denne måtte
svare, "senna".

De forannevnte kvalrossalve og firmaner smøte
sine varer i postoppbær. Kvalrossalvene solgte
dem også direkte til sine pasienter under
konsultasjonen.